
Udsigt over Udførselen af Korn-, Fede- og
andre Varer fra Kongeriget Danmark og
Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen
i Aarene 1838 og 1839.

af Ch. A. Villaurme.

Mar 1838.

Den nye Form, de officielle Tabeller over denne Udførsel have erholdt, gjør det lettere at følge Omfanget af enhver Udførselsartikel i dens Til- og Af- tagen, indtil man udfinder, hvor stor Udførselen har været af enhver af Monarchiets 2 Hoveddeles egen Production. Herved opnaaer man fuldkommen Kundskab om, med hvilken Fylde enhver Frembringelse overhoved har bidraget til Nationalvelstanden, hvilket derimod ikke kan udfindes i de forskjellige Egnes Detail. Klart at paavise, hvad enhver Egn har bidraget til den almindelige Indtægt, bliver ikke mueligt, men kunde være bragt til Bished, dersom der for enhver Egn var angivet, hvormeget der, og hvorhen det var udfibet som Gjenstand for den indenrigske Mellemhandel, og

meddeelt en Specification i Henseende til nogle forædlede Artikler.

Som en Følge af den omtalte forandrede Form fik de medfølgende Tabeller en Skikkelse, som vel afviger fra Tabellernes for 1836 og 1837, men dog for Sammenligningens Skyld blev disses saa lig som mueligt. Af samme Grund beholdtes de i Aaret 1836 angivne Priser som quantitativ Norm, hvilken Pengeværdi maatte bevare sin Uforanderlighed som almeengjeldende Maalestof. Beregningen over Indtægten af Folkehusholdningen efter et Middeltal af de løbende Priser i Aarene 1838 og 1839 skal følge, saasnart disse efter Lovte blive meddeelte. Endstjøndt der ikke er taget Hensyn til, at Priserne stode høiere i A. 1838, end i A. 1836, overstiger alligevel Summen af Udførselen i 1838 begge de foregaaende Aars betydeligt.

1.

Udførselen af egen Production, efterat der fra Brutto-Udførselen er fradraget det fra Udlandet Indførte og det, der er udført ved den indenrigske Mellemhandel, altsaa Netto-Beløbet af Udførselen i Aaret 1838 udgjorde i Pengeværdi efter Normalpriserne:

fra Danmark. . . . Rbd. 6,920,724

— Hertugdømmerne — 8,686,800 - 2.

————— 15,607,524 - 2.

— hele Monarchiet for levende Kreaturer 3,545,003 - 2.

19,152,527 - 4.

Den beløb sig imod den 17,060,320 Rbd. store

Udførsel i 1836 til 2,092,207, imod den 18,429,324 store i 1837 til 723,203 Rbd. mere, et Udfald, som vidner, næst efter Forsynets Betsignelse, om lykkelige Conjuncturer og Landboernes fremskridende Drivtighed. Dgsaa fortjene Kjøbstedboernes Bestræbelser for, ved forenede Kræfter at udføre Havnesforbedringer, Søfartsindretninger og andre Foretagender, berømmelig Erfjendelse.

Den i de vedføjede Tabeller ikke anførte Udførsel af levende Kreaturer beløb sig til

10,951 Heste à 100 Rbd. pr. Stk.	1,095,100 Rbd. = Mk.
29,365 Stude à 66 — 4 Mk.	1,957,666 — 4 —
8,707 Køer à 30 — = —	261,210 — = —
6,790 Kalve à 6 — 4 —	45,266 — 4 —
13,229 Sviin à 10 — = —	132,290 — = —
16,041 Faar og Lam à 3 Rbd. 2 Mk.	53,470 — = —

tilsammen de ovenfor anførte 3,545,003 Rbd. 2 Mk.

Af enhver Hoveddeels egen Production udgjorde:

Udførselen fra Danmark	36,1 pCt.	} 100
— fra Hertugdømmerne	45,4 —	
— af levende Kreaturer	18,5 —	

Brutto-Udførselen udgjør

fra Danmark	7,863,949 Rbd. 3 Mk. eller 45 pCt.
- Hertugdømmerne	9,526,990 — 3 — — 55 —

Af denne Brutto-

Totalsum 17,390,940 Rbd. = Mk. eller 100 pCt.

udgjør a) Udførselen

fra alle danske Provinds-Stæder

Rbb. 5,441,703 = 31,3 pCt.

- Kjøbenhavn — 1,600,041 = 9,2 —

- Danmark til Hertugd. — 822,205 = 4,7 —

Rbb. 7,863,949 = 45,2 pCt.

fra begge Hertugdømmer

til Udlandet

Rbb. 8,553,063 = 49,2 pCt.

til Danmark

Rbb. 973,927 = 5,6 pCt.

————— 9,526,990 = 54,8 pCt.

17,390,939 = 100 pCt.

b) Indførselen fra Udlandet og Hertugdømmerne

til Danmark Rbb. 1,042,167 = 6 pCt.

fra Udlandet og Danmark

til Hertugdømmerne Rbb. 1,336,537 = 7,1 pCt.

Rbb. 2,378,704 = 13,1 pCt.

derfra Summen af det ved

den indenrigske Mellemlan-

del Indførte 822,205 +

973,927. 1,796,132 = 10,3 pCt.

bliver Indførsel. fra UdL. Rbb. 582,572 = 2,8 pCt.

2.

Efter Frembringelserne betragtet, udgjorde

1. Brutto-løbførel af

	Agerbruget		Skovgaarden		Stiftet		Stove og Køkkenovner		Overførel	
	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.
fra D-Skifterne	2,664,850	2	352,143	4	3,755	=	79	4	3,020,828	4
fra Jylland	846,911	2	1,482,866	3	1,704	=	100	=	2,331,581	5
af skifterne										
Nr. 16—25	89,293	=	=	=	=	=	=	=	89,293	=
fra Rjøbenhavn	1,103,680	3	483,020	3	11,900	=	1,440	=	1,600,041	=
fra Danmark til Ser- tugbømmene	508,278	5	302,933	3	3,028	2	7,964	2	822,205	=
2. Meer-Jndførel	129,461	2	263,841	=	=	=	=	=	393,302	2
Brutto = løbførel og Meer-Jndførel	5,342,475	2	2,884,805	1	20,387	2	9,584	=	8,257,251	5
derfra										
Jndførelsen fra Ublan- det og Ser-tugbøm- bømmene	724,725	5	606,433	=	2,125	2	3,253	2	1,336,537	3
Netto-løbførel fra Dan- mark	4,617,749	3	2,278,372	1	18,262	=	6,330	4	6,920,714	2

	Slagbruget		Sværgården		Stifteriet		Stove og Kjøremøser		Overhøved	
	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.
1. Netto-Udførsel af										
fra Fertigh. Slesvig	1,235,440	4	1,223,864	4	17,186	=	1,660	=	2,478,151	2
— — Gølfæen	2,619,116	5	2,926,168	3	1,819	2	138,941	2	5,686,046	=
af Skiftl. Nr. 16—25	388,866	=	=	=	=	=	=	=	388,866	=
fra begge Fertigheds-	362,584	=	606,452	3	2,125	2	2,765	2	973,927	1
mer til Danmark .	197,282	5	3,079	3	1,622	=	=	=	201,984	2
2. Meer-Udførsel . . .										
Netto = Udførsel og	4,803,290	2	4,759,565	1	22,752	4	143,366	4	9,728,974	5
Meer-Udførsel . . .										
herfra										
Udførselen fra Iblans-	728,236	4	302,937	5	3,028	2	7,964	2	1,042,167	1
bet og Danmark . .										
Netto-Ubf. fra Fertigh.	4,075,053	3	4,456,627	2	19,724	2	135,402	2	8,686,807	4
Dido fra Danmark . .	4,617,749	4	2,278,372	1	18,262	=	6,330	4	6,920,714	2
Netto-Udførsel fra hele										
Monarchiet	8,692,803	1	6,734,999	3	37,986	2	141,733	=	15,607,522	=
Udførs. af Lev. Kreaturer	=	=	3,545,003	2	=	=	=	=	3,545,003	2
			10,280,002	5					19,152,525	2

Efter disse Summer af Netto-Udførselen fra hele Monarchiet forholder sig Udførselen af Producter

af Agerbruget til den af ^{Dvæg-}avlen, Fiskeriet og Skove ic.

som 100 til 118,2 0,4 1,6

1837 som 100 til 111 0,21 1,7

og udgjøre af 19,152,525 Rbd.

i Danmark pCt. 24,1 11,9 0,09 0,03 = 36,12

i Hertugd. — 24,2 23,2 0,19 0,7 = 45,29

45,3 35,1 0,28 0,73 = 81,41

levende Kreaturer 18,5 18,5

53,6 99,91

Agerbrug og især Dvægavl havde sig som de ulige rigeste, næsten eneste Kilder til Indtægt fra Udlandet af materiel Production. Afbenyttelsen af Fiskeriet og Tørvemoserne til Udførsel er endnu ikke bleven Gjenstand for kraftfulde Foretagender.

Sammenligner man de raat udførte med de forædlet udførte Producter af samme Slags, saa forholder sig Summen af Brutto-Udførselen fra det hele Monarchie, 17,390,940 Rbd. til den

af Agerbruget, Dvægavlen, over-
r. forædl. r. forædl. hoved

fra Danmark som 100 til 24,5 5,4 6,5 8,6 = 45

fra Hertugd. som 100 til 22,9 3,5 2,8 24,6 = 53,8.

47,4 8,9 9,3 33,2 = 98,8.

Summerne af Netto-Udførselen af raae Producter forholde sig til dem af forædlede ligeartede Producter

fra Danmark . . .	af Agerbruget som 100 til	22,7
	af Dvægavlen som 100 til	104
fra Hertugdømm.	af Agerbruget som 100 til	17,6
	af Dvægavlen som 100 til	1264
fra hele Monarchiet	af Agerbruget som 100 til	20,2
	af Dvægavlen som 100 til	367

I Indførselen fra Udblandet og ved den indenrigske Mellemandel forholde de raee Producter sig til de forædlede :

til Danmark . . .	af Agerbruget som 100 til	26
	af Dvægavlen som 100 til	3100
til Hertugdømmerne	af Agerbruget som 100 til	0,7
-	af Dvægavlen som 100 til	100,1

Ved den indenrigske Mellemandel udførtes af

	raae Producter	forædlede Producter	overs-hoved
fra Danmark til Hertugd.			
af Agerbrugets Producter			
	for Rbd. 505,079 —	3,199 —	508,278
af Dvægavlens . . .	151,391 —	151,541 —	302,932
	<u>Rbd. 656,470 —</u>	<u>154,740 —</u>	<u>811,210</u>
fra Hertugd. til Danmark			
af Agerbrugets Producter			
	for Rbd. 218,175 —	144,408 —	362,584
af Dvægavlens . . .	18,966 —	587,486 —	606,452
	<u>Rbd. 237,141 —</u>	<u>731,894 —</u>	<u>969,036</u>
fra Danmark til Hertugd.			
	Rbd. + 419,329 ÷	577,154 ÷	157,826

eller Danmark førte ud til Hertugd.,	ind fra disse,	førte ud,	ind
af raee og forædlede Producter	100	119	5 6
af raee Producter alene	100	64	20 13
af forædlede alene	100	475	4 19.

Monarchiets rigeste Udførselsartikler ere
raee og forædlede fra Danmark, Hertugd., overhoved.
af Agerbruget
Kapsæd og Koesfrø

Nr. 9 . . .	Rbd.	869,739.	1,463,616.	2,333,355.
Byg Nr. 3, 18, 19		1,770,407.	329,426.	2,099,833.
Hvede Nr. 1, 16, 24.		560,904.	1,345,221.	1,906,125.
af Dvægavlen				
Smør Nr. 36 . . .		929,492.	2,990,986.	3,920,478.
Flekk Nr. 38, 39. . .		183,280.	570,633.	753,913.
Uld Nr. 31, 32, 32 . . .		525,463.	121,697.	647,460.

Umalet Hvede er i Tabellen over Danmark anført med 75,020 Rbd. Meer-Udførsel; Udførselen af Hvedemeel Nr. 16 og haardt Hvedebrød Nr. 24 er derimod saa anseelig, at den giver en Meer-Udførsel af 560,904 Rbd.

Summen af enhver af disse Hoved-Udførselsartikler udgjør i Aaret 1838 imod Aarene

		1837	1836
af Smør	Rbd.	+ 212,400	+ 443,600
af Kapsæd og Koesfrø . .	—	÷ 273,500	+ 390,200
af Byg, raat og forædlet	—	+ 418,800	+ 496,000
af Hvede, raa og forædlet	—	+ 344,100	+ 365,900
af Flekk, saltet og røget	—	÷ 44,000	+ 66,000
af Uld af alle Slags . .	—	+ 65,800	÷ 814,000

I de følgende Udsigter over de specielle Dele af Monarchiet ere Summerne af Udførselen til Udlandet (med Udelukkelse af Mellemandelen) brugte som Sammenlignings-Størrelser.

3.

Udførselen fra Kjøbenhavn, Resultatet af Indførselen fra alle Monarchiets Dele og fra Udlandet, udgjorde i de forrige Aars Udsigt en Deel af D-Stifternes Udførsel. For at kunne anstille en Sammenligning med de foregaaende Aar, tage vi her Kjøbenhavns Udførsel 1,600,041 Rbd. sammen med den fra D-Stifterne. . 3,020,828 —

4,620,869 Rbd.

og betragte den korteligen.

Monarchiets Total-Udførsel til Udlandet forholder sig til Udførselen fra D-Stifterne med Kjøbenhavn som 100 til 29.5.

Deraf komme paa Kjøbenhavn 10,2
 paa D-Stifterne alene 19,3

29,5 i 1837 — 25,3.

til Producter af Algerb. som 100 til 24,1 — — 21.
 af Dvægavlen som 100 til 5,4 — — 4.3.

Total-Summen af Udførselen fra Kjøbenhavn forholder sig til den af Producterne

af Algerbruget, af Dvægavlen, tilsam-
 r. forædl. r. forædl. men.
 som 100 til 19,3 + 49,6 = 68,9. 13,2 + 17 = 30,2. 99,1.

De rigeste Udførsels-Artikler ere: Hvede, raa Nr. 1 med 73,242 Rbd., forædlet Nr. 16, 24 med

641,403 Rbd. tilsammen 714,645 Rbd.; Byg Nr. 3, 14, 18, 19, med 224,365 Rbd.; Huder og Skind, Nr. 26, 27 med 141,556 Rbd.; Smør med 133,493 Rbd. Denne Byes Udførsel har kun Interesse i commercial og industriel Henseende, og i sidste Henseende udmærker sig Forædlingen af Hvede og Byg.

Total-Summen af Udførselen fra alle danske Provinds-Stæder forholder sig til den fra Kjøbenhavn overhoved som 100 til 30; den ligeartede Udførsel forholder sig

af Agerbruget overhoved

som 100 til 30,6, raa 8,9, forædlet 519.

af Dvægavl. som 100 til 26,3, — 26,3, — 25.

4.

Trækker man 51,000 Rbd. for levende Kreaturer fra D-Stifternes Udførsel i Aaret 1837, saa beholder man 4,206,600 Rbd. igjen, hvilken Sum er 460,000 Rbd. ringere, end Udførselens i A. 1838, naar man deri indbefatter Kjøbenhavns Udførsel tilligemed Andelen i de 89,000 Rbd. for Artiflerne Nr. 16—25.

De rigeste Udførselsartifler fra denne Deel af Riget ere: af Agerbruget: Byg med 1,277,000 Rbd. (næsten Halvdelen af hele Udførselen af Agerbrugets raae Producter), dernæst Kapsæd og Koesfrø med 483,000 Rbd. og derefter Rug med 340,000 Rbd. Om Udførselen af forædlede Artifler af Agerbrugets Producter lader sig ikke sige Andet med Bestemthed, end at den er falden meget ringe ud, da disse Artifler ere summaristt anførte med dem fra Jylland og

overhoved kun beløbe sig til 152,000 Rbd. Den eneste Udførselsartikel af Dvægavlens Producter, som er af nogen Betydning, er Smør med 201,000 Rbd., hvortil Fyen har bidraget med 186,000 Rbd. Forbruget i Kjøbenhavn af Mælk, Smør og andre Fødevarer indvirker naturligviis med her.

Total-Udførselen fra hele Monarchiet til Udlandet forholder sig

- a) til Udførselen fra D^s Stifterne (uden Kjøbenhavn) overhoved som 100 til 19,3
 af Agerbruget alene som 100 : 16,7 (Byg alene 7,8)
 af Dvægavlen — som 100 : 2,2;
- b) til Udførselen fra Sjælland, Vaaland, Falster som 100 til 10,8 — raa 10,2 — forædlet 0,5
 fra Fyen — 100 : 8,5 — — 7, — — 1,5;
- c) hele Udførselen fra D^s Stifterne forholder sig til Udførselen fra . . Sj. r. Fyen. i 1837 fra Sjæll. Fyen af Agerbrugets Producter som 100 til 52,1; 36. 58,8; 23,7
 af Dvægavlens som 100 til 3,5; 8. 12,2; 4,7;
- d) Udførselen af Agerbrugets Producter til den af Dvægavlen fra alle D^s Stifter som 100:13,2, fra Sj. r. til 6,8, fra Fyen til 22,4
 i A. 1837 : 21 : 24 : 20;
- e) de raae Producter til de forædlede af samme Slags

fra alle Der, Sjælland ic., Fyen	i A. 1837.
af Agerbrug.	
som 100 til 1,6; til 1,5; til 1,7	30; 43; 4
af Dvægavl.	
som 100 : 408 ; : 123 ; : 1065	192; 146; 481
af begge	
som 100 : 12 ; : 5,2; : 22	43; 55; 12.

Bed disse Forhold til Aaret 1837 maa dog stedse tages Hensyn til Kjøbenhavns Afstillelse fra Sjælland, Laaland og Falster, ligesom alle D-Stifters Andeel i de 89,000 Rbd. for de forædlede Artifler 16—25 af Agerbruget.

Udførselen fra Sjælland ic. forholder sig til den fra Fyen

af Agerbrugets Producter

som 100 til 69,5 r., til 77,2 forædl., til 69,4 overh.
i 1837 — 100 : 55 : 5 : 40

af Dvægavlens

som 100 : 44,8 : 761,5 : 720
i 1837 — 100 : 16 : 54 : 31.

Stiftet Fyen viser i denne Sammenligning overordentlig Fremgang. Agerbruget har i D-Stifternes Udførsel overalt Overvægten.

5.

Dgsaa Jylland viser i dette Aars Udførsel til Udlandet en Tilvæxt af henimod 100,000 Rbd. i Sammenligning med den i A. 1837, naar de 50,000 Rbd. for de i A. 1837 udførte levende Kreaturer fradrages, og Andelen i de 89,000 Rbd. for forædlede Producter

af Agerbruget Nr. 16—25 lægges til Beløbet for 1838. Udførselen i A. 1838 overgaaer den i A. 1837 af Agerbrugets Producter med 242,000 Rbd.; den af Dvægavlen er derimod 197,000 Rbd. ringere.

Tabellen over Jylland er ligesom den over de andre Hoveddele af Halvøen inddeelt i Best- og Øst-siden; Midten bortfalder overalt. Af de Midten af Jylland før tildeelte Told-Districter er Hjørring lagt til Øst-siden, til Best-siden derimod Thisted tilligemed Kystdistricterne af Fens, Hjørring, Ribe, Ringkjøbing og de nye tilkomne ved Liimfjorden: Holstebro, Lemvig, Rykjøbing, Skive og Viborg. Øst-siden indbefatter foruden Hjørring alle andre her ikke nævnte Told-Districter.

De rigeste Udførsels-Artikler fra denne Hoveddeel ere af Agerbrugets Producter: Kapsøb og Koesfrø med 304,640 Rbd., Byg med 269,480 Rbd., Havre med 103,200 Rbd., Rug med 100,136 Rbd. Iblant Producterne af Dvægavlen er Smør det rigeste med 663,573 Rbd., dernæst Uld af alle Slags med 420,710 Rbd. (deriblandt Kradsuld med 45,634 Rbd., som Aarhus udførte, imedens Kjøbenhavn kun udførte for 7,840 Rbd.), endeligt Huder og Skind med 216,506 Rbd.

Total-Udførselen fra Monarchiet til Udlandet forholder sig a) til Udførselen fra hele Jylland i A. 1837

	som 100 til	14,9	12,6
af Agerbruget . .	— 100 :	5,4	3,3
af Dvægavlen . .	— 100 :	9,5	9,3 ;

b) til den fra Bestsiden som 100 til 3,9 3,7
 fra Østsiden som 100 : 11 8,9 ;

For 1837 er Forholdet af Midten tillagt Vest- og Øst-
 siden i lige Dele, i det Udførselen fra Thisted og Hjør-
 ring saa temmelig veie op imod hinanden.

c) Jyllands hele Udførsel forholder sig til Udfør-
 selen fra Bestsiden, Østsiden. 1837 med Deling af Midten
 af Agerbruget

som 100 til 3,4 til 31,4 2,75 23,75

af Dvægavlen

som 100 til 22,3 : 40,7 27,15 46,05

af begge

som 100 til 25,7 : 72,1 29,9 69,8 ;

d) Udførselen af Agerbrugets Producter forholder
 sig til den af Dvægavlens

fra hele Jylland som 100 til 175 i A. 1837 som 100 til 277

fra Bestsiden . som 100 : 652

fra Østsiden . . som 100 : 125.

e) Udførselen af raee Producter forholder sig til
 den af forædlede af samme Slags

af Agerbruget som 100 til 2,5 i A. 1837 som 100 til 6,25

af Dvægavlen — 100 : 112 — 100 : 115,5

af begge . . . — 100 : 53 — 100 : 72

Udførselen af Dvægavlens Producter er overhoved
 dobbelt saa høi, som den af Agerbrugets; paa Bestsiden
 6 Gange, paa Østsiden 1½ Gange stærkere (s. Udsigt
 for 1836—37 S. 11).

Imod Udførselen i A. 1837 viser den i A. 1838
 en Aftagen af 15,000 Rbd. i Forædlingen af Ager-

brugets Producter, der dog turde blive dækket ved Andelen i de oftere omtalte 89,000 Rbd. for Artiflerne Nr. 16—25; alligevel er Forædlingen af Agerbrugets Producter ringe i denne Deel af Landet.

Udførselen fra Sylland forholder sig til den fra D-Stifterne, Kjøbenhavn indbefattet,

	raae,	forædlede
af Agerbruget . . . som	25,9 til 100;	2,5 til 100
i 1837 som	26 : 100;	4 : 100
af Dvægavlen . . . som	137,5 : 100;	155 : 100
i 1837 som	64 : 100;	90 : 100
uden Kjøbenhavn		

	overhoved	raae	forædlede
af Agerbruget .	100 til 314,	100 til 317,	100 til 203
af Dvægavlen .	100 : 24,	100 : 10,	100 : 36
	6.		

Trækker man fra Summen af Udførselen fra Slesvig i Aaret 1837 stor 3,878,019 Rbd.
 Beløbet for de dengang udførte Area-
 turer 1,355,292 Rbd.
 endvidere Udførselen fra
 Rendsborg, hvilket Told-
 District er anført for
 1838 under Holsteen . 67,993 —
 ————— 1,423,285 —

saar faaer man for Udførselen fra Slesvig i Aaret 1837 2,454,734 Rbd.
 Lægges derimod til Udførselen i A. 1838
 2,475,147 Rbd.

og Trediebelen af de for
 Artiflerne Nr. 16—25
 anførte 388,865 Rbd. . 129,622 —
 saar kommer for 1838
 et Overskud af 150,035 —
 ————— 2,604,769 — 2,604,769 Rbd.

Dette Overskud turde rimeligviis faae Tilvært, saasnart Föialbanken i Flensborg begynder at yttre sin Virksomhed paa Kræfternes Udvikling, hvilket Jyllands Fremgang i Henseende til Udførselen synes at stadfæste.

De vigtigste Producter til Udførsel fra dette Hertugdømme ere: Rapsæd og Roefrø med 573,000 Rbd., Hvede med 205,000 Rbd., Byg med 125,000 Rbd., Smør med 613,000 Rbd., Flest med 192,000 Rbd., Uld med 143,000 Rbd.

Total=Beløbet af Udførselen fra Monarchiet til Udlandet forholder sig til de i Tabellen anførte Udførsler a) fra hele Hertugdømmet

som 100 til 15,8 i A. 1837 som 100 til 20,8

af Agerbrug som 100 : 7,9 7

af Dvægavl som 100 : 7,9 13,8

b) fra Vestsiden som 100 : 6,8 10

fra Østtiden som 100 : 9 11

naar man deler Udførselen fra Midten i A. 1837.

c) hele Udførselen fra Hertugdømmet forholder sig til Udførselen af Producter

overhoved, fra Vests. Østf. i A. 1837 Vests. Østf.

af Agerbruget

som 100 til 49,8 til 29,1 til 20,7 til 12,6 til 20,1

af Dvægavlen

som 100 til 49,3 : 13,7 : 35,6 : 34,9 : 29,8

begge — 100 til 99,2 : 42,9 : 56,3 : 47,5 : 51,9

d) Udførselen af Agerbrugets Producter forholder sig til den af Dvægavlens

fra Vestfiden som 100 til	47,4	i A. 1837 som 100 til	206
fra Østfiden som 100 :	171,7		: 114
begge som 100 :	99,1		: 236

Bed disse Forhold bør tages Hensyn til den Indflydelse, Afsondringen af levende Kreaturers Udførsel i Aaret 1838 har.

e) Udførselen af raae Producter forholder sig til den af ligeartede forædlede:

af Agerbruget som 100 til	0,2	i A. 1837 som 100 til	26
af Dvægavl som 100 :	314		: 53
af begge som 100 :	70		: 43

7.

Udførselen fra Hertugdømmet Holsteen udgjør
5,935,400 Rbd.

dertil $\frac{2}{3}$ af 388,865 Rbd. for Artiflerne

Nr. 16—25	259,244	—
	<hr/>	
	6,194,644 Rbd.	

I A. 1837 udgjorde den 7,679,801 Rbd.

derfra for udførte levende

Kreaturer	1,802,429	—
	<hr/>	
	5,877,372 Rbd.	

Holsteen udførte følgelig i 1838 mere 317,272 Rbd.

Smør er med 2,308,000 Rbd. dette Hertugdømmes rigeste Udførsels-Artifel og udgjør næsten $\frac{2}{3}$ af hele Udførsels-Summen. Dernæst kommer Kapsfæd og Koesfrø med 965,000, Hvede med 803,000, Byg med 400,000, Flest med 346,000 Rbd.

Total-Udførselen fra Monarchiet til Udlandet forholder sig

- a) til Udførselen fra hele Hertugdømmet
 som 100 til 36,4, i A. 1837 til 41,3
 af Agerbruget . . — 100 : 16,9 : 15,3
 af Dvægavlen . . — 100 : 19,4 : 24,6 ;
- b) til Udførselen fra Bestsiden
 som 100 til 10,8, i A. 1837 til 19,6
 fra Østsiden . . . — 100 : 25,6 : 21,4 ;
- c) Hertugdømmets hele Udførsel forholder sig til den
 fra Bests., Østsiden, Bestsiden, Østf.
 af Agerbruget
 som 100 til 18,2 til 27,8 i A. 1837 til 24,1 til 16,1
 af Dvægavlen
 som 100 til 10 : 41,5 : 23,3 : 36,1
 overhoved
 som 100 til 29,7 : 70,4 : 46,4 : 52,2 ;
- d) Udførselen af Agerbrugets Producter forholder sig
 til den af Dvægavlens overhoved
 som 100 til 107,8, i A. 1837 som 100 til 155
 fra Bestsiden 100 : 55
 fra Østsiden 100 : 148
- e) Udførselen af raae Producter forholder sig til den
 af ligeartede foræblede
 af Agerbruget
 som 100 til 2,5, i A. 1837 som 100 til 12,5
 af Dvægavlen
 som 100 til 1819,6 : 131,5
 begge som 100 : 88 : 63,6.
 Udførselen fra Hertugdømmet Slesvig forholder
 sig til den fra Holsteen

af Agerbrugets Producter,		
raae som 100 til 209, i A. 1837 som 100 til 262		
forædlede som 100 :	392	: 124
r. og forædl. som 100 :	212	: 233
af Dvægavlens Producter		
som 100 :	54	: 116
forædlede som 100 :	297,8	: 291
r. og forædl. som 100 :	239	: 277
hele Udførselen som 100 :	229	: 198

8.

Agerbruget viser efter denne Oversigt en Overvægt i Udførselen, en særdeles stærk i den fra D-Stifterne, en mindre betydelig i den fra Kjøbenhavn og en meget svag i den fra Hertugdømmet Slesvig; Dvægavlen derimod har Overvægten i Holsteen, og i Jylland endog en stærk Overvægt. Men tildeeltens enhver Hoveddeel af Monarchiet den den tilkommende Andeel i Summen for de udførte levende Kreaturer, saa vilde Udførselen af Dvægavlen vise sig rigere i alle Dele af Halvøen, end den af Agerbruget. I D-Stifterne vilde da Agerbruget rimeligviis staae mindre paafaldende høit imod Dvægavlen, naar nemlig Kjøbenhavns Forbrug af Smør, Ost, Slagteqvæg, Korn o. desl., som Sjælland og Naboerne sende til denne, den 10de Deel af Danmarks Befolkning indeholdende Hovedstad, var at betragte som Udførsel, ligesom Altona's Fornødenhed. Forbruget synes derfor at have en statsøkonomisk Interesse, som fortjener en nærmere Oplysning.

Svad Halvoen og dens Udførsel fra Best- og Øst-
 siden angaaer, da har, foruden den velgrundede Afson-
 dring af levende Kreaturers Udførsel, Udeladelsen af
 Midten en stor Indflydelse paa Forholdene imellem
 Best- og Øst-siden. I Jylland ere, som allerede om-
 talt, de to Told-Districter Thisted og Hjørring forlagte
 fra Midten, det første til Best-siden, det sidste til Øst-
 siden. Told-Districtet Rendsborg, der i Udsigten over
 Udførselen i 1836 og 37 er beregnet som det mellemste
 af Hertugdømmet Slesvig, er tildeelt Hertugdømmet
 Holsteen og tilligemed dem af Oldesloe og Segeberg,
 som før udgjorde Midten af Holsteen, regnet til Øst-
 siden. Forholdene af Udførselen fra Halvoens Best-
 og Øst-side i Aaret 1838 have saaledes en meget for-
 andret Grundvold, og følgelig vilde en Sammenlig-
 ning deraf med dem af Udførselen i Aarene 1836 og
 37 være utilfredsstillende, hvorfor den er udeladt i
 følgende Tabel.

	Udførsel		
	fra Vestsiden	fra Østsiden	Forhold af Vestsiden til Østsiden
fra Jylland			
af Agerbrugets Producter Rbb.	84,516	765,395	fom 100 til 939
af Dværgavlens —	532,021	950,845	— 100 : 178
hede Udførsel	613,993	1,717,588	— 100 : 279
fra Slesvig			
af Agerbrugets Producter —	722,035	513,405	fom 100 til 71
af Dværgavlens —	342,982	880,882	— 100 : 257
hede Udførsel	1,071,118	1,407,033	— 100 : 131
fra Holsteen			
af Agerbrugets Producter —	1,035,703	1,583,413	fom 100 til 177
af Dværgavlens —	570,878	2,355,289	— 100 : 430
hede Udførsel	1,692,455	3,993,590	— 100 : 250

Fra Vestsiden har Holsteen fort ligesaa meget ud, som Slesvig og Jylland tilsammen, og fra Østsiden henved for 800,000 Rbb. mere, end begge tilsammen. Af Agerbrugets Producter er Jyllands Udførsel ringest

fra Vestfiden, Slesvigs derimod fra Østfiden. Jylland har i Udførsel af Dvægavlens Producter Overvægten over Slesvig, ligesom dets Udførsel overhoved staaer temmelig i Ligevægt med det sidstes, imod hvilket det i Aaret 1837 stod tilbage i alle Dele. Slesvig viser i Udførselen af Agerbruget en Overvægt paa Vestfiden imod Østfiden, Jylland siden 1836 Tiltagen i Henseende til Udførselen fra Vestfiden. Iøvrigt er Affætsningen af fædrelandste Producter uden Sammenligning størst til Landene ved Nordsøen og paa hiin Side samme, men alligevel er Udførselen fra Halvøens østlige Havne ulige større, end denne Affætsning, og Marsagerne til denne tilsyneladende Modsigelse, som nok vilde hæves ved Rettelse af Samqvæmmet fra det Indre af Halvøen, især af Jylland og det Slesvigste, til det vestlige Hav, samt ved Forbedring af Posse- og Ladepladsene paa Halvøens Vestkyster, fortjente vel en noiere Undersegelse. For at gjøre dette meer anstueligt, følger her en Udsigt over, hvor meget der af vore rigeste Producter er udfibet til mod Østen og mod Vesten liggende Lande.

Af følgende vor Udførsels Hovedartikler

	udfærdiges	overhoved,	til vestlige,	østlige Lande
Skabsfærd og Skofærd Tonner	220,292	211,818	4,395	
Blyg	581,356	45,472	100,652	
— Mæel	2,117	814	3	
— Bryn	32,970	4,512	1,026	
Svebe	233,067	205,468	8,697	
— Mæel	75,953	62,365	962	
— hårdt Brød lb.	5,624,354	5,099,203	24,377	
Smør Tonner	73,509	57,990	1,770	
Ud af alle Slags lb.	1,312,329	954,760	455,438	
Steff, faltet og røget	5,917,542	3,899,417	67,702	
Suber og Stind	3,501,465	2,985,242	119,703	

De samme Producter have en ved Nabolag og andre Omstændigheder sikket Afsetning, der kan anses som aarligen tilbagevendende, nemlig:

af egen production var for Nbb.	til		til be nævnte Greber	
	fra Danmark og Færtugb.	tiltona, sam- borg og Eubet		
Statsfæb og Roefre . . .	2,333,355	31,576	5,333	36,909
Bvg	1,936,133	95,856	1,745,480	1,860,729
— Mel	9,879	2,382	5,856	8,462
— Gryn	153,822	4,721	85,530	134,441
Fvebe	991,773	313,297	99,618	442,915
— Mel	679,995	53,901	30,546	163,827
— hardt Brød	234,347	107,661	1,048	119,417
Smør	3,920,479	2,745,526	356,743	3,257,312
Mb, ra	587,268	202,416	162,419	364,835
— Raffz.	6,718	3,217	1,247	4,464
Steff, fatet	654,097	350,375	42,678	487,098
— røget	99,815	41,065	15,770	83,594

Mar 1839.

Sandsen for selvstændige almeennyttige Foretagender til Udviſling af den materielle Production har med Bevidsthed af egen Kraft viist sig virksom i Folket og understøttes ved mange Deeltageres forenede Evne. Den ytrer sig paa forskjellige Maader, deels i industrielle Erhvervgrenes Fremme, deels i Havnesforbedringer, Skibsfartsindretninger, Veianlæg — Alt sigtende til at berede det materielle Erhverv Fremgang. Ei heller maa man glemme, med hvilken opmærksom Virksomhed de allerede aabnede Veie og Midler afbenyttes. Folkets Indtægt høster Fordeel heraf, i det Udførsel af Korn-, Fede- og andre Varer stedse forsøges, og samme Sands er Borgen for, at den erhvervede Velstand vil med huusholderst Overlæg vende anvendt til Forbedring og Udvidelse af de tilværende Næringsveie og tillige til at aabne nye Rigsdomskilder. Forædlingen af Agerbrugets og Dvægavlens raare Producter, saavel som Anvendelsen af de mangehaande, endnu ubenyttede Naturens Gaver til nyt Erhverv, give mangfoldig Veilighed dertil. Udskilligt er i denne Henseende paatænkt og begyndt; men Meget er hverken paatænkt eller begyndt, end lige udført. Den almindelige Opmærksomhed kan ikke noksom beskæftige sig med og dvæle ved disse Gjenstande, som sætte Grændser for Næringsløshed, i det de udbrede Erhverv og afholde fra fordærvelige Projecter og Foretagender. For at anføre kun een af dette Slags nye Sysler, nævne vi Samlingen af Myremalm, der forskaffer

Mangen Erhverv, forvandler en død Værdi til levende Rigdom og befrier Nationen fra en Tribut, den hidtil betalte til Udlandet.

1.

Efter de som Sammenligningens kvantitative Norm antagne Priser fra Aaret 1836 udgjorde Udførselens Netto=Beløb i Aaret 1839 fra Danmark

8,875,134 Rbd.

fra Hertugdømmerne 9,150,646 —

18,025,780 Rbd.

for udførte levende Kreaturer 3,521,480 —

21,547,260 Rbd.

altsaa 4,483,649 Rbd. mere, end i A. 1836, 2,854,042 Rbd. mere, end i A. 1837 og 2,394,725 Rbd. mere, end i A. 1838, en siden 1836 aarligt $1\frac{1}{2}$ Mill. Rbd. stigende Tilvært af Folkets Indtægt fra Udlandet.

I Aaret 1838 var Netto=Udførselen fra Danmark 6,920,724 Rbd., i Aaret 1839 var samme større

1,954,410 Rbd.

fra Hertugdømm. i A. 1838 — 8,686,800

Rbd., i A. 1839 større 463,846 —

2,418,256 Rbd.

derfra det i A. 1838 ringere Udførsels=

Beløb for levende Kreaturer 23,523 —

igjen den ovenfor anførte Sum af Meer=

Udførsel, henimod 2,394,733 Rbd.

Men i de enkelte Artikler viser sig deels en Tiltagen, deels en Aftagen, baade i Hovedegnene og i deres forskellige Afdelinger, tildeels med store Afvigelser

i deres Total-Beløb og i Udførselen af enkelte Producter; dog kunne disse blot sees af Brutto-Udførselen til Udlandet, i det Angivelserne af Ud- og Indførselen i den indenrigske Mellemhandel ved enhver Egn ikke ere tilstrækkelige til at udfinde bestemte Resultater i denne Henseende.

Den i de tilføiede Tabeller ikke anførte Udførsel af levende Kreaturer beløb sig i A. 1839

	Rbd.	Mf.
til 11,674 Heste à 100 Rbd.	pr. Stk.	1,167,400
til 27,904 Stude à 66 — 4 Mf.	—	1,860,266 4
til 7,459 Køer à 30 — „ — —	—	223,770 „
til 10,737 Kalve à 6 — 4 — —	—	71,580 „
til 14,425 Sviin à 10 — „ — —	—	144,250 „
til 16,264 Faar og Lam à 3 Rbd. 2 Mf.		54,213 2
		<hr/>
		3,521,480

Af den hele Netto-Udførsels ovenfor anførte Total-Summe 21,546,260 Rbd. udgjør den fra Danmark 41,2 pCt. i A. 1838 36,1 pCt.
 den fra Hertugdømmerne 42,5 pCt. 45,4 pCt.
 den for levende Kreaturer 16, pCt. 18,5 pCt.

I Beløbet af Udførselen har Danmark nu hævet sig til Ligheden med Hertugdømmerne, naar man, som billigt, bringer Kjøbenhavns Forsyning med i Anslag; men det har endnu at løse den Opgave, at sætte sin Udførsel i et lige saa gunstigt Forhold til sit Areal, som Hertugdømmernes til deres, og dertil synes Udfigterne gunstige. Efter Fradrag af Beløbet for udførte levende Kreaturer, baade fra Danmark og fra

Hertugdømmerne, viser sig nemlig Brutto-Udførselen fra hiin og denne af disse Rigets Hoveddele i deres respective Tilvæert siden 1836 saaledes:

Udførsel	fra Danmark
i Aaret 1836 — Rbb. 5,890,000	Tilvæert
1837 — 7,680,000	+ 1,790,000
1838 — 7,863,949	+ 183,949
1839 — 9,471,145	+ 1,607,196
	<u>3,581,145</u>

Udførsel	fra Hertugdømmerne
i Aaret 1836 — Rbb. 7,885,000	Tilvæert
1837 — 9,576,000	+ 1,691,000
1838 — 9,527,990	÷ 49,010
1839 — 10,497,028	+ 970,038
	<u>2,612,028</u>

eller 969,117 Rbb. meer for Danmark i disse 3 Aar.

Beløbet af Udførselen i A. 1839 udgjør, den indenlandske Mellemlhandel med indbefattet,

fra Danmark Rbb. 9,471,145 = 47,4 pCt.

fra Hertugdømmerne . — 10,497,028 = 52,5 pCt.

Rbb. 19,968,173 = 99,9 pCt.

Den samme Brutto-Sum for 1838 udgjør 17,390,940 Rbb. = 87,5 pCt.; endvidere

a) Udførselen i Aaret 1839 1838

fra alle Provinds-Stæder i Danmark

Rbb. 6,629,553 = 33,2 pCt. 31,3 pCt.

fra Kjøbenhavn — 1,411,755 = 7 pCt. 9,2 pCt.

fra Danmark til

Hertugdømm. — 1,428,832 = 7,2 pCt. 4,7 pCt.

Rbb. 9,470,140 = 47,4 pCt. 45,2 pCt.

fra begge Hertugdømmer i A. 1838
 til Udlandet Rbd. 9,743,408 = 48,7 pCt. 49,2 pCt.
 til Danmark — 753,620 = 3,7 pCt. 5,6 pCt.

Rbd. 10,497,028 = 52,5 pCt. 54,8 pCt.

b) Indførselen i Aaret 1839 fra Udlandet og ved
 indenlandsk Handel i A. 1838
 til Danmark Rbd. 944,495 = 4,7 pCt. 6 pCt.
 til Hertugd. — 1,510,766 = 7,5 pCt. 7,1 pCt.

Rbd. 2,455,261 = 12,2 pCt. 13,1 pCt.

derfra indenrigsk
 Handel . . Rbd. 2,182,452 = 10,9 pCt. 10,3 pCt.

igjen Indførsel fra
 Udlandet . . . Rbd. 272,809 = 1,3 pCt. 2,8 pCt.

Af disse Forhold i Sammenligning med dem for Aaret 1838 viser sig en Tilvært i Udførselen fra Provinds-Stæderne, hvis kraftfuldt drevne Udførsel af Landets Producter giver en stærk Opmuntring til disses Frembringelse og Forædling. Endvidere viser sig deraf en formindsket Udførsel fra Kjøbenhavn, derimod en forøget Udførsel fra Danmark til Hertugdømmerne. I disse har Udførselen til Udlandet taget til; men Udførselen til Danmark er 30 pCt. mindre.

Indførselen fra Udlandet og ved indenlandsk Handel har i Danmark taget af, i Hertugdømmerne til; men Indførselen fra Udlandet til begge tilsammen er ringere, end i Aaret 1838.

§ Karet 1839 førte overhoved ind: Danmark Fertugbøemmerne

for Rbb. 914,495 1,510,766
 beraf ved indenlandske Handel. — 753,620 1,428,832

følgende fra Udlandet alene for Rbb. 190,875 84,934 == + 272,809;

i Karet 1838 overhoved Danmark Fertugbøemmerne

for Rbb. 1,042,167 1,336,537
 beraf ved indenlandske Handel — 973,927 822,205

følgende fra Udlandet alene for Rbb. 68,240 514,332

§ Karet 1839 var faalebes Indførsels
 feilen fra Udlandet imod den i

$$\text{Karet 1838} \dots\dots\dots \text{for Rbb.} + 122,635 \quad \div \quad 432,398 = \div 309,763.$$

2.
Ordnret efter Producterne utgjør Udførelsen
i Producter af

A. fra Danmark	Ilggerbruget		Dværgavlens		Sifferiet		Grove og Tørremøser		overhoved	
	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.	SRbb.	SRF.
1. Brutto-Udførelsen										
fra D-Stifterne . . .	3,436,885	2	358,817	2	2,547	4	87	2	3,798,337	4
fra Sylland	1,313,715	=	1,426,455	5	85	=	40	=	2,740,295	5
SRtifferne SR. 16-25	90,924	4								
fra Sjøbenhavn . . .	868,069	5	531,098	5	11,086	4	1,500	=	90,924	4
fra Danmark til Sertugdommerne . .	1,086,013	4	333,645	4	2,815	4	6,357	=	1,411,755	2
2. Meer-Udførelsen	45,134	4	300,174	4	4,175	=			1,428,832	=
Sifammen	6,840,743	1	2,950,192	2	20,710	=	7,984	2	9,819,629	5
derfra Udførelsen fra Uplandet og Sertugdommerne . .	358,584	1	577,976	2	5,176	2	2,758	2	944,495	1
3. Netto-Udførelsen fra Danmark	6,482,159	=	2,372,216	=	15,533	4	5,226	=	8,875,134	4

B. fra Fertugb.	Eggetruget		Dvaergaalen		Sifferiet		Sflove og Kørvemøser		Overtjovet	
	GRb.	DRf.	GRb.	DRf.	GRb.	DRf.	GRb.	DRf.	GRb.	DRf.
1. Brutto-Udførselen										
fra Skærbvig . . .	1,190,610	3	1,019,989	1	23,785	4	1,306	4	2,265,692	=
fra Solfveer . . .	3,387,532	2	3,494,734	5	863	=	227,516	=	7,110,646	1
pr. 100 Nr. 16—25	367,070	=	=	=	=	=	=	=	367,070	=
fra Fertugb. til Danmark.	167,709	4	577,976	2	5,176	2	2,758	2	753,620	4
2. Meer-Udførselen	160,940	=	1,289	4	2,153	=	=	=	164,382	4
Tilfammen.	5,273,862	3	5,123,990	=	31,978	=	231,581	=	10,661,411	3
derfra Udførselen fra Ubl. og Damm.	1,167,948	5	333,644	4	2,815	4	6,357	=	1,510,766	1
3. Netto-Udførselen fra Fertugbomm.	4,105,913	4	4,790,345	2	29,162	2	225,224	=	9,150,645	2
Disse fra Danmark.	6,482,159	=	2,372,216	=	15,533	4	5,226	=	8,875,134	4
Netto = Udførsel fra bele Monarqdet .	10,588,072	4	7,162,561	2	44,696	=	230,450	=	18,025,780	=
Udførsel af levende Rraturer			3,521,480	=					3,521,480	=
			10,684,041	2					21,547,260	=

af Netto-Udførselssummen, med Ubelæstelse af den for Levende Kreaturer, udbgjør den for Producter af		Agerbruget		Dværgavl		Sifferiet		Støverc.		overhøved.	
fra Danmark	35,9 pGt.	43,1 pGt.	—	0,1 pGt.	0,1 pGt.	49,1 pGt.	—	50,6	—	—	—
fra Fertugsommerne . .	22,7	—	26,6	—	0,1	—	—	4,3	—	99,7	—
fra hele Monarchiet . .	58,5	—	39,7	—	0,1	—	—	4,3	—	99,7	—
i Å. 1838 var Forholdet	55,6	—	43,1	—	0,2	—	—	0,8	—	99,7	—

§ Å. 1839 havde i Sammenligning med Beløbet af Udførselen i 1838

Danmark 976b.	Agerbruget	Dværgavl	Sifferiet	Støverc.	overhøved.
+ 1,864,410	+ 938,44	÷ 2,729	÷ 1,104	+ 1,954,421	
Fertugsommerne . .	+ 30,860	+ 336,656	+ 9,438	+ 89,822	+ 466,776
hele Monarchiet . .	+ 1,895,270	+ 430,500	+ 6,709	+ 88,718	+ 2,421,197
Udførselne forholde sig som 100	til 101,	til 0,4	til 2,2		
og til Summen					
21,547,260 som 100 til 49	: 49,6	: 0,2	: 1	til 99,8	

Agerbrug og Dværgavl ere hinanden næsten lige i Sylde, dog indbragte i Danmark Agerbruget 36,

Dvægavlen 13, i Hertugdømmerne hiint 23, dette 27, naar de udførte levende Kreaturer ikke regnes med.

Alf Brutto-Udførselens Beløb, nemlig 19,968,173 Rbd. udgjorde den af Producterne

	af Agerbruget	af Dvægavlen	overs-
	r., forædl.	r., forædl.	hovedet
fra Danmark (30,4-3,5)	33,9 (5,1- 8,1)	13,2	= 47,1
fra Hertugd. (22,6-2,9)	25,5 (3 - 22,6)	25,6	= 51,1
	(53 - 6,4)	59,4 (8,1 - 30,7)	38,8 = 98,2

Beløbet af de udførte raee Producter forholder sig til de udførte forædlede af samme Slags

i Danmark i A. 1838

af Agerbruget . . . som 100 til 11,6 — 100: 22,7

af Dvægavlen . . . som 100 : 159 — 100: 104

i Hertugdømmerne

af Agerbruget . . . som 100 : 13,1 — 100: 17,6

af Dvægavlen . . . som 100 : 764 — 100: 1264

i hele Monarchiet

af Agerbruget . . . som 100 : 12,8 — 100: 20,2

af Dvægavlen . . . som 100 : 378 — 100: 367

I Indførselen fra Udlandet og ved den indens-
rigske Handel forholder sig den raee til den ligeartede
forædlede

til Danmark i A. 1838

af Agerbruget . . . som 100 til 51 — 100 til 26

af Dvægavlen . . . som 100 : 2209 — 100 : 3100

til Hertugdømmerne

af Agerbruget . . . som 100 : 0,9 — 100 : 0,7

af Dvægavlen . . . som 100 : 148 — 100 : 100,9

Den indenrigske Handel førte i Producter
fra Danmark til Hertugd.]

	raae	foræblede	!overh.
af Agerbruget			
for Rbd.	1,080,674	— 5,338	— 1,086,013
af Dvægavlen . . .	134,441	— 199,204	— 333,645
Rbd.	<u>1,215,115</u>	<u>— 204,542</u>	<u>— 1,419,658</u>

fra Hertugd. til Danmark

af Agerbruget			
for Rbd.	53,223	— 114,486	— 167,709
af Dvægavlen . . .	25,026	— 552,949	— 577,976
Rbd.	<u>78,249</u>	<u>— 667,435</u>	<u>— 745,685</u>

fra Danmark til Hertugd.

Rbd. + 1,136,866 ÷ 462,893 + 673,973

Udførselen fra Danmark til Hertugdømmerne for-
holder sig altsaa til den fra Hertugdømmerne til Dan-
mark i A. 1838

	eller Danmark førte ud,	ind.	ud,	ind
af blot raae Producter				
	som 100 til	6,4	16 1	20 1,3
af blot foræblede Producter				
	som 100 til 320		5 16	4 19
af raae og foræblede Prod.				
	som 100 til 52		2 1	5 6

Danmarks Udførsel til Hertugdømmerne har ta-
get til imod 1838, især forsaavidt dets Udførsel af raae
Producter angaaer; dets Indførsel fra Hertugdøm-
merne er bleven gunstigere, men alligevel overlader det

hidtil Erhvervet ved Forædling af Varer, hvis Beløb endnu stiger til over 400,000 Rbd., til Hertugdømrerne. Forædlingen af raae Producter finder endnu Banfæligheder, navnlig af Huder, Skind, Uld, og fortjener meget Fabrifanernes og Handelsstandens Opmærksomhed. Garveri beroer paa kemisk Behandling og kan kun vinde Fremgang ved Kundskab om denne, som for det meste ikke findes hos Bedkommende.

De rigeste Udførselsartikler fra Monarchiet ere i Danmark, Hertugd., tilsammen Byg, rådt og forædlet for Rbd.

	3,131,705	570,665	3,702,370
Kapssæd og Koeftro ..	573,568	1,508,597	2,082,165
Hvede, raa og forædlet	757,820	1,046,818	1,804,638
Smør	897,813	3,034,560	3,932,373
Fleſt, ſaltet og røget .	358,408	632,027	990,435
Uld, af alle Slags . .	486,469	132,695	619,164
Huder og Skind . . .	428,585	180,124	608,609

I de nu følgende Udsigter over Udførselen fra Monarchiets enkelte Dele er Brutto-Udførselen til Udlandet alene, og med Udelukkelse af den indenrigske Handel, afbenyttet som Sammenlignings-Størrelse.

3.

Kjøbenhavn er i de officielle Tabeller affondret fra Danmarks øvrige Told-Districter, hvorved man er istand til at vurdere denne Hovedstads Andeel i Udførselen og Forædlingen af de af Landets Producter,

om hvilke her handles, og at sammenligne den med Provinds-Stædernes. Dette kan imidlertid kun skee **no-genlunde** nøiagtigt; thi fra de sidste lastes mange Skibe med dette Slags Varer for Kjøbenhavns Regning, hvorved Bisheden om den Indflydelse formindstes, som denne Kongerigets Hovedstad har paa Producthandelen. I Henseende til Udførselen af forædlede Kornvarer udmærker Kjøbenhavn sig især ved Forædlingen af Hvede til Meel og haardt Brød. Imod en Udførsel af umalede Kornvarer for 301,000 Rbd. stiger Udførselen af Meel, Gryn og haardt Brød til 566,000 Rbd. — en fire Gange større Sum, end den, for hvilken alle Danmarks øvrige Stæder udførte forædlede Kornvarer, og imedens Forholdet af de raae til de forædlede er i Kjøbenhavn som 100 til 188, er det i de danske Provinds-Stæder som 100 til 3. Dette sidste Forhold er intet fordeelagtigt Beviis for Forædlingen i Provindserne, især da Summen for forædlede Kornvarer, som indførtes fra Udlandet og fra Hertugdømmerne, stiger til 121,000, og Meer=Indførselen til 45,000 Rbd. Det eneste udførte Product af Dvægavlen, som utvivlsomt fremvirkes ved Industrie i selve Kjøbenhavn, er Kradsuld, hvoraf der gik 52,000 Pd. fra Kjøbenhavn til Udlandet; Jyllands Østside (Aarhuus) udførte 362,000 Pd. af dette Slags.

Al Total=Summen af Monarchiets Udførsel til Udlandet alene, 17,784,721 Rbd., udgjør Kjøbenhavns Udførsel 8 pCt. (i A. 1838 var Forholdet 10,2 pCt.), de øvrige danske Provinds-Stæders 39 pCt., D-Stifternes 21,3 pCt.

Af Total-Summen af Udførselen fra alle danske Stæder tilligemed Hovedstaden, 8,011,313 Rbd., udgjorde Udførselen fra Kjøbenhavn og de øvrige Stæder af Producter

	r. forædl.	pCt.	r. forædl.	pCt.
af Agerbruget (3,7 7)	10,7	(58,7	1,7)	60,4
af Dvægavlen (2,6 3,9)	6,5	(8,3	13,8)	22,1
	<u>6,3</u>	<u>10,9</u>	<u>=17,2</u>	<u>67</u>
				<u>15,5 = 82,5</u>

Af Kjøbenhavns Total-Udførsel udgjør den

af Agerbruget r. 21,3 pCt.	f. 40,1 pCt.	= 61,4 pCt.
af Dvægavlen r. 15,1 pCt.	f. 22,4 pCt.	= 37,5 pCt.
	<u>36,4 pCt.</u>	<u>f. 62,5 pCt. = 98,9 pCt.</u>

i Aaret 1838

af Agerbruget r. 19,3 pCt.	f. 49,3 pCt.	= 68,6 pCt.
af Dvægavlen r. 13,2 pCt.	f. 17 pCt.	= 30,2 pCt.
	<u>r. 32,5 pCt.</u>	<u>f. 66,3 pCt. = 98,8 pCt.</u>

De fortrinligste Udførsels-Artikler ere: Hvede, raa og forædlet, med 428,346 Rbd.; Byg, raat og forædlet, med 219,185 Rbd.; Huder og Skind med 149,291 Rbd.; Flest, saltet og røget, med 139,947 Rbd., og endelig Smør med 136,426 Rbd. Imod Aaret 1838 har Udførselen af Hvedemeel og Hvedebrod, ligesom af Uld, taget stærkt af; overhoved er Udførselen fra Kjøbenhavn henvend 200,000 Rbd. ringere, end i A. 1838.

4.

Udførselen fra D-Stifterne er 777,000 Rbd. betydeligere, end i 1838, hvori fornemmeligen den over-

maade forhoiede, indtil over 2,109,000 Rbd. stegne, Udførsel af Byg har Deel. Efter dette er Rug den rigeste Artikel med 467,900 Rbd., dernæst Rapsfæd og Kvefros med 320,000 Rbd., endeligen Hvede med 247,000 Rbd. Den hele Udførsel af Dvægavlens Producter beløber sig til 358,800 Rbd., af hvilke Smørret udgjør 177,500 Rbd., Flesket 70,000 Rbd.

Af Total-Udførselen fra hele Monarchiet til Udlandet udgjør

a) hele Udførselen fra D=Stifterne		i 1838
	21,4 pCt.	19,3 pCt.
af Agerbruget . .	19,4 (Byg 11,8).	16,7 (Byg 7,8)
af Dvægavlen . .	2	2,2

b) Udførselen fra Fyen		i 1838
overhovedet.	8,5 r. 7,2 f. 1,2 .	8,5 7 1,5 pCt.
fra Sjælland,		
Folland og		
Falster . .	12,9 12,3 0,6 .	10,8 10,2 0,5 pCt.

c) Total-Udførselen fra D=Stifterne forholder sig til Udførselen fra i A. 1838

Sjæll., Foll., Falst., og Fyen
af Agerbrugets Producter
som 100 til 56,6 til 33,9=90,5 . 52,1 36=88,1

af Dvægavlens
som 100 til 3,4 til 5,9=9,3 . 3,5 8=11,5

60 39,8=99,8 . 55,6 44=98,6

d) Udførselen af Agerbrugets Producter til Udførselen af Dvægavlen fra alle D=Stifter

som 100 til 10,4 fra Sj. r. til 6 fra Fyen til 17,6

i A. 1838 var dette

Forhold som 100 til 12,4 : 5 22

e) De raee udførte Producter til de forædlede af samme Slags fra alle D-Stifter, Sjæll. r., Fyen, i 1838 af Agerbruget

som 100 til 0,8 0,9 0,9 . 1,6 1,5 1,7

af Dvægavlen

som 100 : 58,2 24 1505 . 408 12,3 106,5

begge som 100 : 9 5 17,5 . 12 5,2 22

Udførselen fra Sjælland, Volland og Falster forholder sig til den fra Fyen af Agerbrugets Producter

raae som 100: 60. i 1838 som 100: 69,5

forædlede som 100: 63. : 77,2

raae og forædlede som 100: 60. : 69,4

af Dvægavlens

raae som 100: 37. : 16

forædlede som 100: 232. : 761

raae og forædlede som 100: 174. : 720.

Efter Fradrag af Vandfladerne indeholder Sjælland 1,267,749, Møen 43,400, Bornholm 103,197

1,414,346 Tdr. Land

Volland 214,320, Falster 84,148 . 298,468 — —

Fyen 562,859, Langeland 48,976. 611,835 — —

2,324,649 Tdr. Land

Sammenligner man Beløbet af Udførselen med Arealet, saa komme i Gjennemsnit paa 100 Tønder Land i Sj. 126, i Fy. 248, i alle D-St. 156 Rbd., af Udførselen i 1838 90 218 124.

Tilvæerten af 777,000 Rbd. i Udførselen fra De
Stifterne sees af Sammenligningen af de udforte Pro-
ducter af Agerbruget, af Dvægavlen og af den hele
Udførsel

i A. 1839 Rbd. 3,436,885.	358,817.	3,798,337.
og 1838 Rbd. 2,664,850.	352,143.	3,020,828.
<hr/>		
i 1839 + 772,035.	+ 6,674.	777,509.

5.

Beløbet af Udførselen fra Jylland udgjorde i
Producter af Agerbruget, af Dvægavlen og af hele
Udførselen

i A. 1839 Rbd. 1,313,715.	1,426,455.	2,740,295.
1838 Rbd. 846,911.	1,482,866.	2,331,581.
<hr/>		
1839 + 466 804.	÷ 56,411.	+ 408,714.

De rigeste Udførselsartikler ere: Byg med 592,000 Rbd., dernæst Rug med 366,700 Rbd. og Kapsfød med 152,000 Rbd. — Smør med 595,000 Rbd., Uld med 382,000 Rbd., Fjæst med 163,000 Rbd. Udførselen af Smør, Uld, Huder og Skind har i Sammenligning med den i A. 1838 formindsket sig meget, ligeledes den af Kapsfød og Havre. Siden 1836 viser sig for første Gang paa Vestsiden en Udførsel af Hvede med 20 Tønder; en vistnok ringe Begyndelse, men et Exempel, som sætter Udsaldet af Hvedeavl sammefteds uden for al Tvivl, og dette er af stor Værdi, eftersom det opmuntrer til en heldig Efterligning, ligesom det er af Bigtighed formedelst Englands Begjerlighed efter Hvede.

Af Total-Udførselen fra Monarchiet til Udlandet
alene udgjør a) Udførselen fra Jylland

overhovedet 15,4 pCt. i A. 1838 14,9 pCt.

af Agerbrugets Prod. 7,4 5,4

af Dvægavlens — 8 9,5

b) fra Vestsiden 4,2 pCt. fra Østfiden 11,2 = 15,4 pCt.

i 1838 3,9 11 = 14,9 pCt.

c) Jyllands hele Udførsel forholder sig til Udførselen
af Agerbrugets og Dvægavlens Producter

fra Vestsf. fra Østf. i A. 1838 Vestsf. Østf.

som 100:27 : 72 25,7 72,1

af Agerbr. alene

som 100: 7 : 40 3,4 31,4

af Dvægavl. alene

som 100:19,8 : 32 22,3 40,7

d) Udførselen af Agerbrugets Producter forholder sig
til den af Dvægavlen fra hele Jylland

som 100:108 i A. 1838 som 100:175

fra Vestsfiden som 100:272 : 652

fra Østfiden som 100: 79 : 125

e) Udførselen af raæ Producter forholder sig til den
af ligeartede forædlede af Agerbruget

som 100: 1,3 i A. 1838 som 100: 2,5

af Dvægavl. som 100:130,3 : 112

af begge som 100: 43 : 53.

Under Agerbrugets her omtalte Forhold er Jyl-
lands Andeel i de 90,924 Rbd. for Kunstlerne Nr.
16—25 ikke indbefattet.

Udførselen fra Jylland forholder sig til den fra
 D-Stifterne: af Agerbruget

overhoved . . .	som 100:262 i A. 1838	som 100:314
af raae Prod.	som 100:264	317
af foræblede	som 100:175	203
af Dvægavlen		
overhoved . . .	som 100: 25	24
af raae Prod.	som 100: 8	10
af foræblede	som 100: 37	36

Overalt Formindstelse i Forholdet af Agerbrugs-Producternes Forædling, Tilvært i det af Dvægavls-Producternes i D-Stifterne, eller det Modfatte i Jylland.

Efter Fradrag af Vandfladerne har Jylland overhovedet et Areal af 4,453,328 Tønder Land, af hvilke i Gjennemsnit 100 Tønder bidroge til Udførselen,

	61,5 Rbd.	16,7 Rbd.	44,8 Rbd.
1838	52,2 —	13,7 —	38,5 —
i 1839	+ 9,3 Rbd.	+ 3 Rbd.	+ 6,3 Rbd.

6.

Udførselen fra Hertugdømmet Slesvig udgjorde i
 Producter af Agerbruget, af Dvægavlen og af hele
 Udførselen

i A. 1839	Rbd. 1,190,610.	1,049,989.	2,265,692.
1838	1,235,440.	1,223,864.	2,478,151.
i 1839	÷ 44,830.	÷ 173,875.	÷ 212,459.

Blot Fiskeriet viser en Tilvært af over 6000 Rbd.

De rigeste Udførselsartikler ere: Kapsæb og Koe-
 fro med 457,120, Hvede med 221,469, Byg med

124,200 — Smør med 372,800, Fjæst, saltet og røget, med 167,753, Uld med 150,314 Rbd.

Af Total- Udførselen fra Monarchiet til Udblandet alene udgjør a) Udførselen fra Hertugdømmet

overhoved 12,6 pCt. i A. 1838 15,8 pCt.

af Agerbruget 6,6 7,9

af Dvægavlen 6 7,9

b) fra Vestsiden 5,7 pCt. fra Østfiden 6,9 pCt.

i A. 1838 6,8 9.

c) Udførselen fra hele Hertugdømmet forholder sig til den fra Vestsiden, Østf.

i A. 1838
Vestf. Østf.

af Agerbruget

som 100:30,3 :21,7=52 :29,1 :20,7=49,8

af Dvægavlen

som 100:14,9 :31,8=46,7 13,7 :35,6=49,3

overh. som 100:45,5 :53,5=100 :42,9 :56,3=99,2

d) Udførselen af Agerbrugets Producter forholder sig til den af Dvægavlens

overhovedet som 100: 89 i A. 1838 som 100: 99,1

fra Vestsiden som 100: 49 : 47,4

fra Østfiden som 100:148 :171,7

e) Udførselen af raee Producter forholder sig til den af ligeartede forædlede; af Agerbruget

som 100: 1,6 i A. 1838 som 100: 1,3

af Dvægavlen

som 100:200 314

af begge som 100: 47,9 70

Fladeindholdet af Hertugdømmet Slesvig bereg-

nes til 175 □ Mile, og af Udførselens Beløb kommer		
i Gjennemsnit paa □ Milen	paa 100 Tdr. Land	
overhoved 12,830 Rbd.	128 Rbd.	
paa Vestfiden . . 5,837 —	58 —	
paa Østfiden . . 6,992 —	69 —	
	i 1838	i 1839

overhoved . . 14,161—141 Rbd.	÷ 1,331 ÷ 13 Rbd.
paa Vestfiden 6,120—61 —	+ 283 + 3 —
paa Østfiden 8,040—80 —	÷ 1,048 ÷ 11 —

Hertugdømmet Slesvig viste allerede i Udførselen for 1737 en Stilstand, om ikke en Tilbagegaaen, i 1838 en Fremstriden, omendstjændt ingen stor imod A. 1837, og i 1839 atter en Tilbagegaaen imod 1838, imedens de tre andre Hoveddele, forsynede med Pengesildes, viste stærke Fremstridt i Udførselen. Jylland, der i 1837 frembød samme Syn, som Slesvig, havde i sin Udførsel i A. 1838 en Tilvæxt af 100,000 Rbd. i A. 1839 af 400,000 Rbd.; men det havde i 1838 en Filial-Bank, Slesvig dengang endnu ikke. Det er at haabe, at den Hertugdømmet Slesvig bevilgede Bank i Flensborg vil yttre samme fordeelagtige Virkninger for dets Udførsel, som Banken i Jylland.

7.

Udførselen fra Hertugdømmet Holsteen udgjorde i Producter af Agerbruget, af Dvægavlen og af hele Udførselen

i A. 1839 Rbd. 3,387,532.	3,494,734.	7,110,646.
1838 — 2,619,116.	2,926,168.	5,686,046.
<hr/>		
i 1839 + 768,416.	+ 568,566.	+ 1,424,600.

Naar imellem denne Sum af en forøget Udførsel blot fra Holsteen og den i det første Afsnit angivne Sum af 463,846 Rbd. for Tilvæarten af Udførselen fra begge Hertugdømmer synes at være en Modsigelse, saa opløser denne sig, naar der tages Hensyn til, at den sidste angiver Netto=Meerudførselen fra begge Hertugdømmer, den første derimod Brutto=Meerudførselen blot til Udlandet fra Holsteen, fra hvilken altsaa den 212,000 Rbd. formindskede Udførsel fra Slesvig og Indførselen fra Udlandet og fra Danmark ere at afdrage, hvorom Tabellen i det andet Afsnit giver Oplysning.

Smør holder sig som den rigeste og som Stapels-Artikel af Udførselen fra Holsteen med 2,649,920 Rbd. og overstiger Udførselen af denne Artikel i A. 1838 med 341,000 Rbd., en Tilvært i dette eneste Product, der kommer hele Udførselen af alle Dvægavlens Producter fra D=Stifterne temmelig nær. Efter Smør er Flest, saltet og røget, med 450,000 Rbd., den rigeste Artikel af Dvægavlens, Rapsfæd og Roesfro med 1,145,800 Rbd. den af Agerbrugets Producter, dernæst Hvede med 782,800 og endeligen Byg med 513,500 Rbd.

Af Total=Udførselen fra Monarchiet til Udlandet alene udgjør a) Udførselen fra

det hele Hertugd. . .	40 pCt.	i A. 1838	36,4 pCt.
af Agerbruget . . .	19,1		16,9 pCt.
af Dvægavlen . . .	19,7		19,4 pCt.
Brænde og Torv	1.		

b) fra Vestfiden	11,3 pCt.	i A. 1838	10,8 pCt.
fra Østfiden .	28,6		25,6 pCt.
	<u>39,9 pCt.</u>		<u>36,4 pCt.</u>

c) af Total-Udførselen fra Holsteen udgjør Udførselen af Producter fra Vestf. fra Østf. i A. 1838

		Vestf.	Østf.
--	--	--------	-------

af Agerbruget	17,8	29,7=47,5	18,2	27,8=46
af Dvægavlen	9,5	39,7=49,2	10	41,5=51,5
hele Udførselen	28,3	71,6=99,9	28,7	70,5=99,2

d) Udførselen af Agerbrugets Producter forholder sig til den af Dvægavlen

overhoved. som 100:100,2	i A. 1838 som 100:107,8
paa Vestf. som 100: 52,7	: 55
paa Østf. som 100:133,5	:148

e) Udførselen af raee Producter forholder sig til den af ligeartede forædlede

af Agerbruget som 100: 2,8	i 1838 som 100: 2,5
af Dvægavl som 100:1416	:1819
af begge som 100: 95,6	: 88

Udførselen fra Hertugdømmet Slesvig forholder sig til den fra Holsteen

af Agerbr. raa som 100:285	i 1838 som 100:209
forædlet som 100:507	:392
raa og forædlet som 100:289	:212
af Dvægavl. raa som 100: 65	: 52
forædlet som 100:466	:297,8
raa og forædlet som 100:316	:239
hele Udførselen i 1839 som 100 til 316,	i 1838 som 100 til 198.

Holsteens Udførsel, sammenlignet med dets Areal af 153 □ Mile, giver i Gjennemsnit

	paa □ Milen	paa 100 Tdr. Land
hele Udførselen Rbd.	46,473.	464.
fra Vestfiden	— 13,193.	132.
fra Østfiden	— 33,281.	332.

i 1838

hele Udførselen Rbd.	37,163.	371.
fra Vestfiden	— 11,061.	110.
fra Østfiden	— 26,101.	261.

I Aaret 1839 altsaa overhovedet paa 1 □ Mil + 9,310, paa 100 Tdr. Land + 93 Rbd.

8.

Den sidste Slutnings-Bemærkning om Udførselen i 1838 er ogsaa anvendelig paa den i Aaret 1839. Udførselen fra Halsøen frembyder en for Vestfiden til den omtalte Bemærkning svarende gunstig Forandring i Forholdene til Østfiden, saaledes som følgende Oversigt udviser.

Udførsel fra	Bestsiden Rbb.	Østsiden Rbb.	Forhold imellem Bestsiden og Østsiden 1839 1838	
Jylland i Producter				
af Agerbruget . . .	199,276	1,113,257	100: 559	100: 939
af Dvægavlen . . .	542,957	883,498	162	178
hele Udførsel . . .	742,267	1,996,846	271	279
Slesvig i Producter				
af Agerbruget . . .	781,728	488,568	100: 71	100: 71
af Dvægavlen . . .	335,040	714,899	213	257
hele Udførsel . . .	1,021,597	1,223,730	119	131
Holsteen i Producter				
af Agerbruget . . .	1,269,219	2,116,600	100: 166	100: 177
af Dvægavlen . . .	667,770	2,826,964	423	430
hele Udførsel . . .	2,018,417	5,090,486	242	250

Gammenlignet med Udførslerne i 1838 har Forholdet imellem Bests og Østsiden i Total-Udførselen forbedret sig til Fordeel for Bestsiden i Jylland 8, i Slesvig 12, i Holsteen 8 Points. I Henseende til Agerbruget alene udgjør Forandringen til Fordeel for Bestsiden i Jylland 380, i Holsteen 11 Points; Dvægavlen giver i samme Retning en Forbedring i Jylland af 16, i Slesvig af 44, i Holsteen af 7 Points.

Med Undtagelse af Udførselen af Dvægavlens Producter fra Østsiden har Jyllands Udførsning af Vandproducter overalt taget til. Slesvig derimod

viser overalt Formindstelse af Udførselen, undtagen af Agerbrugs-Producter fra Vestsiden. I Jylland og Slesvig er Forøgelsen af Udførselen fra Vestsiden tildeels en Virkning af Forbedringen af adskillige Havne paa dens Kyster og af Afgangene til samme, Arbejder, hvis Nytte er begrundet i Handelsforholdenes Natur. Ogsaa har Afbenyttelsen af Agger-Canalen, som tilsteder 5 Handelsstæder ved den vestlige Liimfjord en kortere Fart til, og et umiddelbart Handels-samkvem med Nordsoen, bidraget Sit dertil.

Udførselen af forædlede Producter af Agerbruget og af Dvægavlen tog i Sammenligning med den i A. 1838 til i Kjøbenhavn ligesom, hvad Producterne af Agerbruget angaaer, ogsaa i Hertugdømmerne; i de danske Provinds-Stæder tog den af Agerbrugets Producter af, af Dvægavlens til. Da Danmark indfører af Smør, Ost, Flesk, Kjøb og malede Kornvarer for over en halv Million Rbd., saa er det meget at ønske, at der i Stæderne og paa Landet i de danske Provindsfer anvendtes mere Flid paa at forædle Producter og mere Omhu paa at tilberede dem til gode Handelsvarer, for at tilfredsstille Danmarks egen Fornødenhed. Enhver Overflødighed i denne Production turde Norge, England og andre Lande ikke være utilbøielige til at tage hos os.

Udførselen udgjorde i Gjennemsnit fra

	D-Stift.	Jyll.	Slesv.	Holst.
af 100 Tdr. R. i A. 1839	Rbd. 156	61,5	128	464
1838	124	56,9	141	371

følgelig i 1839 + 32 + 4,6 ÷ 13 + 93

Af Netto-Udførselen kommer i Gjennemsnit paa 100
Tønder Land

i Danmark . . .	Rbd. 128	i 1838	100	i 1839	+ 28
i Hertugdømmerne .	278		264		+ 14

Danmark har siden 1836 i sin Udførsel opnaaet en 969,000 Rbd. større Tilvært, end Hertugdømmerne. Have end Himlens Betsignelse og lyffelige Conjunctioner bidraget dertil, saa har ogsaa Folkets, i Indledningen omtalte, Sands gjort Sit dertil. Forgivees vilde man ansee denne Tilvært for et Lyffetræf; thi Betsignelsen og Conjunctionerne udbredte sig ogsaa over Hertugdømmerne, og selv Jyllands og Slesvigs Stilstand i Udførselen i A. 1837, Slesvigs Tilbagestriden i A. 1838, imedens Jylland stred frem, stadfæste, at hiin Sands, der er at bevare med Skaansel, er en sig sit Diemed bevidst virkende Kraft, som man tildeels har at takke for Tilværten i Udførselen, men som det i nogle af Landets Dele en Tidlang manglede paa Pengemidler, til at træde i Virksomhed. Det var Mangel paa tilstrækkelig Drivts-Capital, der gjorde Fremgangen vanstelig, men som nu, saa meget som mueligt, er hævet ved Filial-Bankerne. Denne Mangel vil stedse fjernes mere, jo mere Folket skaanes for Skatter, for at det kan beholde fri Raadighed over de vundne Fordele og stride frem paa denne heldbringende, Rolighed befordrende Bane; thi en ved Drivtighed erhvervet og igjen til frugtbringende Foretagender anvendt Capital beforder, i Statshuusholdningens sande Aand, Nationens Rigdom.